

“El meu protagonista no és especialment vulgar, tots ho som”

Miquel de Palol (Barcelona, 1953) publica la novel·la *Un home vulgar*, premi Joanot Martorell 2006.

—Cada llibre vostre és una aposta nova. En aquest cas, explorar àmbits no fressats, tot i semblar un relat convencional?

—Això ho intento una mica sempre. I més en el cicle al qual pertany la novel·la, on cada llibre parteix de paràmetres objectius diferents. El cicle l'he titulat

“Exercicis sobre el punt de vista”, però de fet el punt de vista és només un d'aquests paràmetres. Els altres són el temps, el ritme del discurs, la naturalesa dels continguts. Tant per la retòrica com pels materials, com per la manera de tractar-los, la novel·la respon a un plantejament nou dins el que he fet fins ara.

—Aquest pas d'un plantejament convencional cap a àmbits nous, nous en material i en retòrica, no constitueix un element d'interès, un element que serveix per captar l'interès del lector, a més de les peripècies del protagonista?

—No tan sols hi estic d'acord sinó que fins i tot em permetré anar un pas més enllà. L'argument, és a dir, la peripècia, hi és absolutament secundari. El que he pretès que fos el veritable nucli d'interès de la història és aquest contingut de pensament i la manera com està tractat. Una manera de fer explícit que l'argument és el de menys és el fet que a l'inici de cada capítol s'inclou, a la manera clàssica, un resum argumental. I a més, els resums es troben a l'índex, que és al començament. D'aquesta manera dic al lector que no es preocupi si el protagonista és el que ha segrestat la nena o no i si les obres de l'orgue tiren endavant o no: el que compta és una altra cosa.

—Us capbusseu en mons culturals i artístics que després desapareixen del relat, com la reconstrucció d'orgues i els valors artístics d'aquests monuments musicals.

—No desapareixen pas, es resolen. Els conflictes iconogràfics plantejats es resolen. Encara diria més: són els únics que es resolen. Perquè les problemàtiques dels protagonistes no es resolen i cada cop es compliquen més.

—Quina és la funció dels continguts musicals i iconogràfics?

—És completament emblemàtica. És l'emblema de la cultura occidental i de la nostra tradició de valors intel·lectuals

Miquel de Palol publica a Edicions 62 *Un home vulgar*, novel·la del cicle “Exercicis sobre el punt de vista”.

i com a tals és el correlatiu objectiu del conflicte interior del protagonista. Amb la diferència explícita que davant d'un problema d'elecció entre símbols, tu ho pots resoldre, fent una elecció. I en canvi, amb tu mateix, et pot semblar que fas una elecció, però el dia a dia de la vida quotidiana et portarà al replantejament continu.

—Per on va sorgir la novel·la? Quin n'és el germen?

—L'estructura narrativa. Necessitava una història amb un protagonista d'una certa edat que fes una feina artesanal però de forta implicació intel·lectual, i que es trobés immers en una quotidianitat dins de la qual, en un moment concret, hi hagués dos o tres fets determinants que produïssin un tall substancial.

—Aquest segon exercici sobre el punt de vista és, dieu, un apòleg. Voleu precisar el terme?

—Té el sentit de conte amb una dimensió moral, amb alguna petita ironia afegida, perquè els apòlegs clàssics solen ser més breus. Ja que la majoria de nosaltres anomenem novel·la a objectes literaris que de fet no ho són, en un sentit rigorós, aquest apòleg no és tampoc un apòleg.

—El títol va sorgir abans, després o durant la redacció del llibre?

—Abans.

—El vostre protagonista no és especialment vulgar. Per tant, per al narrador tots els homes són vulgars, no?

—Efectivament. Aquesta n'és la idea. Tots som homes vulgars. De fet, el títol té gairebé una dimensió sentimental. Quan preparava el llibre, algú va acabar una discussió amb mi dient, “ets un home vulgar”.

—Algú: home o dona?

—Algú dona.

—Això vol dir que les discussions de parella us han enriquit?

—Sí. De fet els materials de les meves novel·les i contes surten majoritàriament de les meves pròpies converses. Rarament estan mediatitzats per la literatura, és a dir, per antecedents literaris, propis o d'altres.

Lluís Bonada